

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM NGHỆ THUẬT TRUNG ƯƠNG**

NGUYỄN THU HẰNG

**XÂY DỰNG MÔI TRƯỜNG VĂN HÓA
TẠI TRƯỜNG CAO ĐẲNG VĂN HÓA
NGHỆ THUẬT NGHỆ AN**

**TÓM TẮT
LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ VĂN HÓA
Khóa 6 (2016 - 2018)**

Hà Nội, 2020

**CÔNG TRÌNH ĐÃ ĐƯỢC HOÀN THÀNH
TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM NGHỆ THUẬT TRUNG ƯƠNG**

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS Nguyễn Hữu Thức

Phản biện 1: TS.Nguyễn Thị Trà Vinh

Phản biện 2: TS.Đỗ Quang Minh

Luận văn được bảo vệ trước Hội đồng chấm luận văn thạc sĩ
tại trường ĐHSP Nghệ thuật Trung ương

Vào ngày 12 tháng 06 năm 2020

Có thể tìm hiểu luận văn tại:

Thư viện Trường ĐHSP Nghệ thuật Trung ương

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Văn hóa là nền tảng tinh thần của xã hội, là mục tiêu, động lực thúc đẩy xã hội phát triển. Mọi lĩnh vực của đời sống con người và xã hội đều thấm nhuần văn hóa. Môi trường văn hóa (MTVH) cùng với môi trường tự nhiên tác động trực tiếp đến tư tưởng, nhân cách của con người, từ đó giúp hình thành thang đo chuẩn giá trị tốt đẹp của con người. MTVH lưu truyền, phát triển các giá trị văn hóa truyền thống trên tinh thần kế thừa, phát triển tinh hoa văn hóa nhân loại và giúp định hướng các hoạt động trong đời sống thực tế. MTVH còn góp phần cải thiện, nâng cao chất lượng đời sống tinh thần của tinh thần của con người, xã hội, giúp con người có không gian sống lành mạnh, gắn kết các mối quan hệ của con người với con người, con người với thiên nhiên và tạo bầu không khí sinh hoạt tích cực của con người trong xã hội.

Nghệ An là tỉnh tập trung nhiều trường đại học, cao đẳng với số lượng lớn học sinh, sinh viên đang sinh sống, theo học. Theo sự phát triển của cả nước, Nghệ An cũng đang trong công cuộc CNH-HĐH nên môi trường học tập và sinh hoạt của sinh viên đang ít nhiều bị ảnh hưởng. Do đó, việc xây dựng MTVH đóng vai trò vô cùng quan trọng đối với sự nghiệp giáo dục của các trường đại học, cao đẳng trên địa bàn tỉnh Nghệ An, trong đó có Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An. Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An được biết đến là một trong những trung tâm giáo dục đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ ngành văn hóa, nghệ thuật và du lịch; giáo viên âm nhạc, mỹ thuật ngành giáo dục và hàng năm, Nhà trường đã đào tạo ra nguồn nhân lực văn hóa văn nghệ chất lượng cao cho xã hội.

Việc xây dựng MTVH trong sạch, lành mạnh sẽ góp phần to lớn vào quá trình giáo dục, rèn luyện, xây dựng nhân cách, nếp sống, lối sống của mỗi cán bộ, giáo viên, sinh viên trong Nhà trường. Do đó, ngay từ khi mới thành lập, xây dựng môi trường văn hóa đã được Nhà trường xác định là một trong những nội dung quan trọng của chiến lược phát triển chung của Nhà trường. Với định hướng rõ ràng này, môi trường văn hóa tại trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An đã thâm nhập, tác động vào mọi hoạt động giáo dục đào tạo, ở mọi không gian và thời gian. Theo đó, Nhà trường đã cố gắng chuẩn hóa, nâng cao chất lượng đội

ngũ, chất lượng đào tạo, xây dựng cơ sở vật chất đồng bộ, xây dựng môi trường văn hóa trong sáng, lành mạnh, tạo cảnh quan xanh, sạch, đẹp, xây dựng bầu không khí vui tươi, tình đoàn kết gắn bó giữa các đồng nghiệp, giữa thầy với trò, giữa lãnh đạo với chỉ huy, giữa cấp trên với cấp dưới thân mật, chân tình với mục tiêu trở thành một trong những trung tâm đào tạo, nghiên cứu, cung cấp nguồn nhân lực văn hóa, thể thao, du lịch chất lượng cao của tỉnh và khu vực Bắc Trung Bộ, phục vụ cho sự nghiệp CNH-HĐH đất nước theo đúng tinh thần các Nghị quyết của Đảng và các chính sách của Nhà nước. Nhờ đó, tập thể Nhà trường là một khối đoàn kết, thống nhất, trên dưới đồng lòng, cùng hướng tới mục tiêu xây dựng Nhà trường vững mạnh toàn diện.

Tuy nhiên, trong những năm gần đây, những mặt trái của sự phát triển nhanh chóng của nền kinh tế thị trường đã tác động tiêu cực đến lối sống, các mối quan hệ của con người Việt Nam nói chung và con người trong Nhà trường nói riêng. Những năm qua, cảnh quan môi trường văn hóa của Nhà trường đang có biểu hiện xuống cấp; cơ sở vật chất, trang bị, phương tiện kỹ thuật, không gian văn hóa có dấu hiệu lạc hậu, chưa theo kịp với sự thay đổi nhanh chóng của nền văn hóa trong thời kỳ CNH-HĐH đất nước. Trong quá trình hội nhập sâu rộng, phát triển nhanh chóng như hiện nay, những tác động tiêu cực này đang hạn chế sự phát triển của Nhà trường, hạn chế việc thu hút nhân lực, vật lực cho quá trình đào tạo cán bộ, giáo viên, diễn viên, nhân viên của Nhà trường. Không khí học tập, sinh hoạt trong Nhà trường thiếu sôi nổi, chưa phát huy được hết vai trò của các nguồn lực và chưa thu hút được sự tham gia của các đối tượng trong Nhà trường. Hơn nữa, tình trạng học trò ứng xử không đúng mực, không tôn trọng giảng viên, công nhân viên của nhà trường, tình trạng chạy điểm, mua điểm bằng nhiều hình thức khác nhau,... vẫn xảy ra thường xuyên. Việc định hướng văn hóa, tư tưởng cho sinh viên cũng chưa được tổ chức thường xuyên và chưa được quan tâm đúng mực. Các ấn phẩm, tài liệu phục vụ tuyên truyền về văn hóa dân tộc còn hạn chế, chưa sinh động, chưa hấp dẫn.

Vì những lý do trên, tác giả quyết định chọn đề tài ***Xây dựng môi trường văn hóa ở Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An*** làm đề tài nghiên cứu luận văn thạc sĩ chuyên ngành Quản lý văn hóa của mình với hi vọng có thể góp phần nâng cao chất lượng môi trường, góp

phần phát triển sự nghiệp văn hóa - nghệ thuật - du lịch cũng như sự nghiệp giáo dục - đào tạo đội ngũ hạt nhân văn hóa văn nghệ cho quê hương và khu vực.

2. Lịch sử nghiên cứu

Xây dựng MTVH là một vấn đề không quá mới nên đã được nhiều nhà nghiên cứu thực hiện. Một số công trình liên quan đến xây dựng MTVH đã công bố như sau:

2.1. Những công trình nghiên cứu, sách tham khảo

- *Mấy vấn đề lý luận và thực tiễn xây dựng văn hóa ở nước ta hiện nay* của tác giả Hoàng Vinh xuất bản năm 1999, Nxb Văn hóa thông tin [45]. Nghiên cứu cung cấp thêm hệ thống lý luận về đời sống văn hóa, đời sống văn hóa ở cơ sở và trình bày các dạng hoạt động, ý nghĩa của việc xây dựng đời sống văn hóa ở cơ sở. Theo tác giả, việc xây dựng một MTVH trong sạch, lành mạnh ở cơ sở là việc làm cần thiết và coi là bước đi ban đầu, quyết định đến việc xây dựng nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc.

- *Về cuộc vận động Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa* của tác giả Nguyễn Hữu Thức xuất bản năm 2009, Nxb Từ điển Bách khoa và Viện Văn hóa, Hà Nội [38]. Cuốn sách phân tích thực trạng phong trào Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa trong bối cảnh hội nhập quốc tế; nguyên nhân tác động đến phát triển phong trào Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa trong bối cảnh hội nhập quốc tế. Trên cơ sở đó, tác giả đề xuất hệ thống giải pháp và kiến nghị nhằm thúc đẩy phong trào lan tỏa sâu rộng trong cuộc sống. Một số nhóm giải pháp tiêu biểu như nhóm giải pháp nâng cao nhận thức, nhóm giải pháp về cơ chế chính sách, nhóm giải pháp tăng cường nguồn lực cho phong trào Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa và dự báo xu hướng phát triển.

- *Xây dựng môi trường văn hóa ở nước ta hiện nay từ góc nhìn giá trị học* của tác giả Đỗ Huy xuất bản năm 2001, Nxb Văn hóa thông tin [21]. Nghiên cứu tổng hợp, phân tích chuyên sâu và toàn diện các vấn đề quan trọng của xây dựng MTVH ở Việt Nam trong thế kỷ XX và phương hướng xây dựng MTVH Việt Nam trong thế kỷ XXI. Trong nghiên cứu này, tác giả đã trình bày bản chất của cách tiếp cận giá trị học văn hóa là sự vận động của quan hệ văn hóa theo các chuẩn mực của lao động, của

hệ tư tưởng, của các thước đo mà xã hội tạo lập để sáng tạo, lưu giữ, trao truyền và hưởng thụ văn hóa, từ đó thấy rõ vai trò to lớn của việc xây dựng MTVH trong sạch, lành mạnh trong thời kỳ xây dựng, đổi mới đất nước.

- Cuốn *Quản lý hoạt động văn hóa* của tập thể tác giả xuất bản năm 1998, Nxb Văn hóa Thông tin [34]. Cuốn sách đi sâu phân tích công tác quản lý MTVH hiện nay nhìn từ góc độ quản lý.

- *Về môi trường văn hóa và môi trường văn hóa ở Việt Nam* của tác giả Hồ Sĩ Quý xuất bản năm 2006, Nxb Viện Thông tin khoa học xã hội [32]. Tác giả chứng minh vai trò của MTVH trên các phương diện tư tưởng lý luận; kinh tế - xã hội, có các số liệu nghiên cứu ảnh hưởng của MTVH với các chỉ số phát triển của con người và cộng đồng.

- *Môi trường và phát triển bền vững* của tác giả Nguyễn Đình Hòe năm 2009, Nxb Giáo dục, Hà Nội [18]. Nội dung của giáo trình là cung cấp cho sinh viên những kiến thức cơ bản về môi trường, gắn kết những vấn đề môi trường và phát triển, tạo cơ sở để nghiên cứu những lĩnh vực khác như quản lý khoa học – công nghệ và môi trường, khoa học tự nhiên, khoa học xã hội và nhân văn.

- *Quyết định số 129 /2007/QĐ-TTg ngày 02 tháng 8 năm 2007 của Thủ tướng Chính phủ* về ban hành quy chế văn hóa công sở tại các cơ quan hành chính nhà nước. Nhằm mục đích bảo đảm tính trang nghiêm và hiệu quả hoạt động của các cơ quan hành chính nhà nước; Xây dựng phong cách ứng xử chuẩn mực của cán bộ, công chức, viên chức trong hoạt động công vụ, hướng tới mục tiêu xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức có phẩm chất đạo đức tốt, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao.

- *Quyết định 1847/QĐ-TTg ngày 27/12/2018 của Thủ tướng Chính phủ* về việc phê duyệt đề án văn hóa công vụ. Nhằm nâng cao văn hóa công vụ, góp phần hình thành phong cách ứng xử, lễ lối làm việc chuẩn mực của đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức; đảm bảo tính chuyên nghiệp, trách nhiệm, năng động, minh bạch, hiệu quả trong hoạt động thực thi nhiệm vụ, công vụ; đáp ứng yêu cầu phục vụ Nhân dân, xã hội.

- *Quyết Định số 733/QĐ-TTg ngày 17/6/2019 của Thủ tướng Chính phủ* ban hành về hoạch tổ chức thực hiện Phong trào thi đua “Cán bộ,

công chức, viên chức thi đua thực hiện văn hóa công sở” giai đoạn 2019 – 2025.

- *Kế hoạch Số: 417/KH-BGDĐT của Bộ Giáo dục và Đào tạo về tăng cường công tác giáo dục an toàn giao thông trong trường học giai đoạn 2019-2021. Đối với các đại học, học viện; các trường đại học, cao đẳng sư phạm, trung cấp sư phạm:*

- + Quy định về điều kiện được điều khiển xe mô tô, xe gắn máy.
- + Các kỹ năng điều khiển phương tiện xe hai bánh tham gia giao thông an toàn và việc bắt buộc đội mũ bảo hiểm.
- + Quy định về nồng độ cồn trong máu hoặc trong hơi thở khi điều khiển mô tô, xe gắn máy.
- + Các kiến thức về bảo đảm an toàn khi tham gia giao thông; cảnh báo các lỗi vi phạm thường mắc phải, nguy cơ tai nạn và hậu quả phải gánh chịu khi vi phạm; văn hóa khi tham gia giao thông.

2.2. Những bài báo khoa học

- *Tiếp tục đẩy mạnh cuộc vận động xây dựng môi trường văn hóa gắn với Toàn dân xây dựng đời sống văn hóa trong Quân đội* của tác giả Phạm Hồng Thanh, Tạp chí Quốc phòng, số 8/2007. Nội dung của bài viết là làm rõ mục tiêu, yêu cầu đẩy mạnh thực hiện các nghị quyết của Đảng, chỉ thị, quy định, hướng dẫn của quân đội về cuộc vận động xây dựng MTVH nhằm tạo chuyển biến tích cực, có chiều sâu trong đời sống văn hóa, tinh thần, làm cho các nhân tố chính trị, tư tưởng bắt rễ sâu hơn, vững chắc hơn trong mọi hoạt động của Quân đội nhân dân Việt Nam.

- *Một số suy nghĩ về khái niệm, cấu trúc và đặc trưng của “Môi trường văn hóa”* của Phương Thảo năm 2013 trường Văn hóa Nghệ thuật Quân đội. Bài báo đã làm rõ cấu trúc xây dựng môi trường văn hóa.

Ngoài ra, còn có một số bài báo, bài nghiên cứu được đăng trên các tạp chí, tiêu biểu như bài "Lối sống với môi trường sinh thái và môi trường văn hóa" của cố tác giả Huỳnh Khải Vinh, *Tạp chí Thông tin lý luận*, số 11/1997; "Môi trường văn hóa với sự hình thành nhân cách" của tác giả Nguyễn Hồng Sơn, *Tạp chí Tư tưởng văn hóa*, số 12/1997...

Nhìn chung, những công trình khoa học, những bài viết trên đã đi sâu nghiên cứu làm rõ một số vấn đề lý luận, thực tiễn bàn về xây dựng MTVH. Tuy nhiên, đến nay chưa có một công trình nào nghiên cứu về đề tài xây dựng MTVH ở Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ

An. Vì vậy, đề tài này kế thừa những thành tựu của các nhà khoa học nghiên cứu về lĩnh vực này, góp phần vào việc nâng cao chất lượng và hiệu quả của việc xây dựng MTVH ở Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An.

3. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu đề tài

3.1. Mục đích nghiên cứu

Nghiên cứu, đánh giá thực trạng xây dựng MTVH ở Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An, từ đó đề xuất các giải pháp nhằm góp phần nâng cao chất lượng và hiệu quả của việc xây dựng MTVH ở Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An.

3.2. Nhiệm vụ nghiên cứu

- Làm rõ một số vấn đề lý luận, thực tiễn về xây dựng MTVH và tổng quan về Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An hiện nay.
- Khảo sát, đánh giá thực trạng xây dựng MTVH ở Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An; chỉ ra ưu điểm, hạn chế và nguyên nhân.
- Đề xuất một số giải pháp nâng cao chất lượng, hiệu quả xây dựng MTVH ở Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An hiện nay.

4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

4.1. Đối tượng nghiên cứu

Dưới góc độ quản lý văn hóa, đối tượng nghiên cứu của đề tài này là xây dựng MTVH ở Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An.

4.2. Phạm vi nghiên cứu

- Về không gian:
Luận văn tập trung nghiên cứu, phân tích, đánh giá hoạt động xây dựng MTVH ở Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An
- Về thời gian:
Từ năm 2012 đến nay: Đây là giai đoạn tiếp theo đánh dấu định hướng phát triển trên cơ sở UBND tỉnh phê duyệt Đề án “Xây dựng và phát triển Trường Cao đẳng VHNT Nghệ An giai đoạn 2012- 2020”, trong đó nêu rõ lộ trình nâng cấp trường thành trường đại học và xây dựng trường thành một trong những trung tâm đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao của tỉnh và khu vực Bắc Trung bộ.

5. Phương pháp nghiên cứu

Để giải quyết các nhiệm vụ nghiên cứu của đề tài, tác giả sử dụng phương pháp nghiên cứu khoa học sau:

- Phương pháp phân tích tổng hợp tài liệu

Tra cứu, thu thập tư liệu, nghiên cứu và sắp xếp các tài liệu, sách, bài báo khoa học, các công trình nghiên cứu đã công bố theo từng bộ phận, từng mặt, theo lịch sử để hiểu một cách đầy đủ, toàn diện về vấn đề nghiên cứu hệ thống các văn bản pháp quy về công tác xây dựng môi trường văn hóa để đưa ra những nhận định có căn cứ; nghiên cứu và đánh giá tác động của các yếu tố ảnh hưởng tới hoạt động xây dựng môi trường văn hóa, từ đó đề xuất giải pháp để nâng cao xây dựng và phát huy vai trò của MTVH trong giáo dục đào tạo ở Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An trong tình hình hiện nay.

- Phương pháp điền dã khảo sát

Tiến hành khảo sát thực tế tìm hiểu công tác xây dựng MTVH tại Trường Cao đẳng VHNT Nghệ An nhằm thu thập tài liệu cho nghiên cứu.

- Phương pháp phỏng vấn sâu

Nhằm thu thập thông tin cũng như những ý kiến của ban giám hiệu và các cán bộ quản lý văn hóa, giảng viên, bảo vệ và sinh viên của Trường Cao đẳng VHNT Nghệ An.

- Phương pháp tiếp cận nghiên cứu liên ngành văn hóa học, tâm lý học, quản lý văn hóa, sử học, ...

6. Những đóng góp của luận văn

Đây là công trình nghiên cứu đầu tiên vận dụng lý luận về xây dựng MTVH để phân tích đánh giá thực trạng xây dựng môi trường văn hóa ở Trường Cao đẳng VHNT Nghệ An.

Kết quả nghiên cứu góp phần hoàn thiện cơ sở lý luận về xây dựng MTVH. Xây dựng MTVH là một trong những nội dung quan trọng của chiến lược phát triển kinh tế - văn hóa - xã hội của Đảng và Nhà nước trong giai đoạn hiện nay. Xây dựng MTVH ở Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An là một bộ phận của xây dựng MTVH xã hội.

Đề tài là tài liệu tham khảo cho công tác xây dựng và phát huy vai trò của MTVH trong giáo dục đào tạo ở Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An; là tài liệu bổ ích cho địa phương, các cấp ủy Đảng, chính quyền quan tâm đến văn hóa trong trường học.

Ngoài ra luận văn có thể làm tài liệu tham khảo cho các công trình khoa học nghiên cứu cùng hướng tham khảo.

7. Kết cấu của luận văn

Ngoài phần Mở đầu, Kết luận, Tài liệu tham khảo và Phụ lục, luận văn được trình bày trong một cấu trúc gồm 3 chương:

Chương 1: Những vấn đề chung về môi trường văn hóa và tổng quan Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An

Chương 2: Thực trạng xây dựng môi trường văn hóa ở Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An

Chương 3: Giải pháp đẩy mạnh xây dựng môi trường văn hóa ở Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An.

Chương 1

NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG VỀ MÔI TRƯỜNG VĂN HÓA VÀ TỔNG QUAN TRƯỜNG CAO ĐẲNG VĂN HÓA NGHỆ THUẬT NGHỆ AN

1.1. Một số khái niệm cơ bản

1.1.1. Môi trường

Môi trường là tất cả các nhân tố tự nhiên và xã hội cần thiết cho sự sống, sản xuất của con người như tài nguyên thiên nhiên, không khí, đất, nước, ánh sáng, cảnh quan, quan hệ xã hội... Nếu hiểu theo nghĩa hẹp, môi trường chỉ bao gồm các nhân tố tự nhiên và xã hội trực tiếp liên quan tới chất lượng cuộc sống con người, không gồm tài nguyên thiên nhiên.

Như vậy, môi trường có thể hiểu là tất cả những gì có xung quanh ta, cho ta cơ sở để sống và phát triển.

1.1.2. Môi trường văn hóa

Môi trường văn hóa là tổng thể sống động các yếu tố văn hóa vật thể và phi vật thể bao quanh con người trong một không gian, thời gian xác định, các yếu tố đó tác động lẫn nhau và có quan hệ tương tác đối với con người, nhằm phát triển, phát huy vai trò con người vừa là sản phẩm vừa là chủ thể văn hóa.

1.1.3. Xây dựng môi trường văn hóa

Xây dựng môi trường văn hóa là sự tác động của các chủ thể quản lý và cộng đồng vào các hoạt động văn hóa để nâng cao chất lượng

cuộc sống cho từng cá nhân trong mọi gia đình, khu dân cư, cơ quan, đoàn thể, phát huy những điều tốt đẹp, tích cực, thúc đẩy các phong trào thi đua, yêu nước trong các tầng lớp nhân dân, qua đó góp phần thực hiện các nhiệm vụ về an ninh, chính trị, trật tự xã hội và phát triển kinh tế, văn hóa của từng cá nhân, tập thể và địa phương trong cả nước. Mỗi quốc gia xây dựng môi trường văn hóa sẽ góp phần xây dựng cho cho cuộc sống cả nhân loại hướng tới những điều tốt đẹp nhất.

1.2. Cấu trúc, đặc trưng môi trường văn hóa

1.2.1. Cấu trúc môi trường văn hóa

Môi trường văn hóa là một chỉnh thể thống nhất, không ngừng vận động và biến đổi. Các yếu tố cấu thành nên môi trường văn hóa có mối quan hệ biện chứng với nhau, hỗ trợ nhau và tác động đến nhau. Con người và quan hệ ứng xử văn hóa của con người quyết định đến nội dung, tính chất, bộ mặt của môi trường văn hóa. Do đó, việc xây dựng môi trường văn hóa phải được tiến hành đồng bộ, toàn diện, không được coi nhẹ hay bỏ sót một yếu tố nào.

1.2.2. Đặc trưng môi trường văn hóa

Môi trường văn hóa, có thể khái quát đặc trưng môi trường văn hóa gồm:

Thứ nhất, môi trường văn hóa luôn có sự đan xen giữa giá trị truyền thống và hiện đại.

Thứ hai, môi trường văn hóa phong phú và đa dạng.

Thứ ba, môi trường văn hóa được tạo nên bởi sự kết hợp của hai yếu tố bên trong và bên ngoài.

Thứ tư, môi trường văn hóa không tồn tại một cách biệt lập mà luôn nằm trong mối quan hệ tương tác hữu cơ với các môi trường khác như môi trường sinh thái, môi trường kinh tế, môi trường sản xuất, chiến đấu,...

Thứ năm, môi trường văn hóa mang đậm dấu ấn thời gian và không gian.

Thứ sáu, môi trường văn hóa luôn có sự đan xen giữa văn hóa, phản văn hóa; giữa giá trị và phản giá trị.

1.2.3. Sự gắn kết, tương tác giữa các đặc trưng và cấu trúc

Việc xây dựng môi trường văn hóa sẽ không thể thành công, đầy đủ và ý nghĩa nếu các yếu tố trên không gắn kết và tương tác với nhau. Để có thể đa dạng và hỗ trợ lẫn nhau góp phần xây dựng môi trường văn hóa thành công và hiệu quả.

Nhờ có sự xen cài giữa văn hóa và phản văn hóa, giữa giá trị và phản giá trị khiến cho môi trường văn hóa trở nên đa chiều và sâu sắc hơn, nơi quy tụ các đặc điểm vừa hỗ trợ, vừa tương phản lẫn nhau.

1.3. Nội dung xây dựng môi trường văn hóa

Dưới góc nhìn quản lý việc xây dựng môi trường văn hóa tại Trường Cao đẳng Nghệ thuật Nghệ An được tác giả tiếp cận ở những vấn đề sau:

- Triển khai văn bản của cấp trên và ban hành các văn bản quản lý
- Xây dựng thiết chế văn hóa và cơ sở vật chất
- Xây dựng các mối quan hệ văn hóa
- Xây dựng nếp sống văn hóa
- Tổ chức các phong trào văn hóa
- Xây dựng cảnh quan văn hóa và bảo vệ môi trường sinh thái
- Thanh tra kiểm tra và thi đua khen thưởng .

1.4. Cơ sở pháp lý xây dựng môi trường văn hóa

1.4.1. Văn bản của Đảng

Đến Nghị quyết Trung ương 9 khóa XI (Nghị quyết số 33-NQ/TW-2014) Về xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước.

Chỉ thị số 46/CT-TW ngày 27/07/2010 của Ban Chấp hành Trung ương về chống sự xâm nhập của các sản phẩm văn hóa độc hại gây hủy hoại đạo đức xã hội.

Chỉ thị số 42-CT-TW ngày 24/03/2015 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với Công tác giáo dục lý

tường cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thế hệ trẻ giai đoạn 2015-2030.

1.4.2. Văn bản của Nhà nước

Chỉ thị số 1537/CT-BGDĐT ngày 05/11/2008 của Bộ Giáo dục và Đào tạo về tăng cường và nâng cao hiệu quả một số hoạt động giáo dục cho học sinh, sinh viên trong các cơ sở giáo dục

Thông tư số 26/2017/TT-BGDĐT ngày 18/10/2017 quy định về tổ chức hoạt động văn hóa của học sinh, sinh viên trong các cơ sở giáo dục.

1.5. Khái quát Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An

1.5.1. Quá trình phát triển

Chức năng, nhiệm vụ của Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An như sau:

- Đào tạo và bồi dưỡng đội ngũ cán bộ ngành văn hóa, nghệ thuật và du lịch; giáo viên âm nhạc, mỹ thuật ngành giáo dục trình độ cao đẳng và các trình độ khác.

- Thực hiện nhiệm vụ nghiên cứu khoa học góp phần phát triển sự nghiệp văn hóa - nghệ thuật và du lịch, giáo dục - đào tạo.

Về cơ cấu tổ chức bộ máy của Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An:

- Ban Giám hiệu: 3 đồng chí (Hiệu trưởng: PGS.TS. NGƯT. Phan Mậu Cảnh; 02 Phó Hiệu trưởng: ThS. Vũ Tiến Vinh, ThS. Lê Vũ Anh).

- 04 khoa: Khoa Âm nhạc & Sư phạm Âm nhạc, Khoa Mỹ thuật & Sư phạm Mỹ thuật, Khoa Nghiệp vụ văn hóa & Du lịch, Khoa Lí luận đại cương.

- 05 phòng chức năng: Phòng Đào tạo, Phòng Tổ chức - Hành chính - Tổng hợp, Phòng Công tác chính trị và Quản lí HSSV, Phòng Thanh tra - Khảo thí và Đảm bảo chất lượng, Phòng Quản lý NCKH &CN.

- 03 Trung tâm: Trung tâm Đào tạo - bồi dưỡng Năng khiếu Nghệ thuật & Tin học - Ngoại ngữ; Trung tâm Thông tin - Thư viện; Trung tâm Tư vấn Hỗ trợ HSSV.

- Các tổ chức Đảng và Đoàn thể:

+ Đảng bộ trực thuộc Thành uỷ thành phố Vinh, gồm: 4 chi bộ trực thuộc (41 đảng viên).

+ Công đoàn thuộc Liên đoàn Lao động tỉnh Nghệ An (86 đoàn viên).

+ Đoàn Thanh niên Cộng sản HCM trực thuộc Tỉnh Đoàn Nghệ An (trên 1.000 đoàn viên) [52].

1.5.2. Đặc điểm sinh viên Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An

Sinh viên Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An có độ tuổi từ 18 đến 25. Độ tuổi này được đánh giá là thời kỳ phát triển mạnh nhất về mặt tinh cảm, đạo đức và thẩm mỹ, là giai đoạn hình thành và ổn định tính cách, đặc biệt là sinh viên đã có khả năng chịu trách nhiệm trước pháp luật về các hành động của mình và có vai trò người lớn thực sự.

Sinh viên Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An rất đặc biệt bởi các em đều có năng khiếu và có tố chất về các môn văn hóa, nghệ thuật. Do đó, hàng ngày, các em luyện tập, trau dồi kiến thức và các em càng có nhiều đam mê đối với các môn văn hóa, văn nghệ.

1.5.3. Vai trò của việc xây dựng môi trường văn hóa đối với sự nghiệp đào tạo của Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An

Văn hóa có ý nghĩa và tầm quan trọng đặc biệt đối với xây dựng thương hiệu nhà trường bởi tính văn hóa là một tính chất đặc thù của nhà trường, hơn bất kỳ một tổ chức nào. Văn hóa tích cực giúp người dạy, người học có cảm giác tự hào, hãnh diện vì được là thành viên của tổ chức nhà trường, được làm việc vì những mục tiêu cao cả của nhà trường.

Xây dựng môi trường văn hóa có vai trò rất lớn đối với sự nghiệp đào tạo của bất kỳ trường đại học, cao đẳng nào, trong đó có Trường Cao đẳng VHNT Nghệ An.

Văn hóa nhà trường giúp các thành viên tổ chức thống nhất về cách nhận thức vấn đề, cách đánh giá, lựa chọn, định hướng và hành động.

Tiểu kết

Có thể thấy công tác xây dựng môi trường văn hóa có tác động mạnh mẽ tới đời sống xã hội, góp phần tạo sự điều kiện cho chính trị - xã hội phát triển ổn định, và xây dựng con người, môi trường văn hóa hướng tới những cái tốt đẹp hơn.

Chương 2

THỰC TRẠNG XÂY DỰNG MÔI TRƯỜNG VĂN HÓA Ở TRƯỜNG CAO ĐẲNG VĂN HÓA NGHỆ THUẬT NGHỆ AN

2.1. Chủ thể xây dựng môi trường văn hóa

2.1.1. Sở Giáo dục và Đào tạo Nghệ An

Sở Giáo dục và Đào tạo Nghệ An được thành lập từ năm 1987. Sau 40 năm thành lập và phát triển, Sở Giáo dục và Đào tạo Nghệ An luôn phát triển không ngừng với truyền thống năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, tích cực đổi mới.

2.1.2. Sở Văn hóa và Thể thao Du lịch

Sở Văn hóa và Thể thao là cơ quan chuyên môn thuộc Ủy ban nhân dân tỉnh; thực hiện chức năng tham mưu giúp Ủy ban nhân dân tỉnh quản lý Nhà nước về văn hoá, gia đình, thể dục, thể thao và quảng cáo (trừ quảng cáo trên báo chí, trên môi trường mạng, trên xuất bản phẩm và quảng cáo tích hợp trên các sản phẩm, dịch vụ bưu chính, viễn thông, công nghệ thông tin) ở địa phương theo quy định của pháp luật; các dịch vụ công thuộc lĩnh vực quản lý của Sở Văn hoá và Thể thao và thực hiện một số nhiệm vụ, quyền hạn theo phân công hoặc uỷ quyền của Ủy ban nhân dân tỉnh, Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh.

2.1.3. Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An

2.1.3.1. Ban Giám hiệu Nhà trường

Ban Giám hiệu Nhà trường có vai trò quan trọng trong sự nghiệp lãnh đạo Nhà trường hoạt động và đào tạo. Ban Giám hiệu của Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An gồm 01 Hiệu trưởng và 02 Phó Hiệu trưởng.

2.1.3.2. Phòng Công tác sinh viên

Công tác quản lý sinh viên là một công tác hết sức phức tạp và luôn có nhiều vấn đề phát sinh. Phòng Công tác sinh viên là đơn vị tham mưu

cho Hiệu trưởng về công tác quản lý sinh viên và tổ chức thực hiện quản lý sinh viên theo quy chế của Bộ Giáo dục và Đào tạo và các quy định của Nhà trường.

2.1.3.3. Đoàn Thanh niên

Đoàn Thanh niên cũng có vai trò vô cùng quan trọng. Đoàn Thanh niên giúp đẩy mạnh công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống, ý thức chấp hành pháp luật của sinh viên. Dưới sự lãnh đạo của Đảng ủy Nhà trường, Đoàn Thanh niên Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An đã chú trọng xây dựng tổ chức, triển khai thực hiện tốt một số nội dung hoạt động tiêu biểu như công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, công tác xung kích, tình nguyện về cuộc sống cộng đồng. Công tác xây dựng củng cố tổ chức Đoàn, tham gia xây dựng Đảng.

2.1.3.4. Ban Quản lý Ký túc xá

Ban Quản lý Ký túc xá có nhiệm vụ chính là tham mưu cho Hiệu trưởng quản lý toàn diện khu ký túc xá sinh viên; tổ chức bảo vệ an ninh, tổ chức quản lý chỗ ở, sinh hoạt và học tập của học sinh, sinh viên nội trú, đảm bảo trật tự, vệ sinh, an toàn nhằm xây dựng ký túc xá thành môi trường giáo dục lành mạnh, văn hóa.

2.1.4. Cơ chế phối hợp của các chủ thể

+ Cơ chế phối hợp giữa Sở GD & ĐT Nghệ An với Ban Giám hiệu. Sở GD & ĐT Nghệ An xây dựng và ban hành các văn bản chỉ đạo quy phạm pháp luật theo thẩm quyền, liên quan đến quản lý sinh viên cũng như trách nhiệm, nhiệm vụ của cán bộ, giáo viên và công nhân viên lao động trong Nhà trường;

+ Cơ chế phối hợp giữa Ban Giám hiệu với Phòng Công tác sinh viên và Đoàn Thanh niên trong việc xây dựng đời sống văn hóa trong sinh viên Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An.

2.2. Các hoạt động xây dựng môi trường văn hóa tại Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An

2.2.1. Triển khai văn bản của cấp trên và ban hành các văn bản quản lý

Việc triển khai *Thông tư số 26/2017/TT-BGDĐT* ngày 18/10/2017 của Bộ Giáo dục và Đào tạo quy định về tổ chức hoạt động văn hóa của học sinh, sinh viên trong các cơ sở giáo dục.

Ngoài *Thông tư 26/2017/TT-BGDĐT*, trường còn nghiêm túc chấp hành *Thông tư 10/2016/TT-BGDĐT* ngày 05/4/2016 của Bộ Giáo dục và Đào tạo về việc ban hành quy chế công tác sinh viên đối với chương trình đào tạo đại học chính quy.

2.2.2. Xây dựng thiết chế văn hóa và cơ sở vật chất

2.2.2.1. Hệ thống thư viện

Bất cứ trường học nào, từ tiểu học đến cao học đều có hệ thống thư viện. Đây là một bộ phận không thể thiếu của trường học và cấu thành nên chất lượng giáo dục của Nhà trường. Với Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An, thư viện có diện tích khoảng 1500 m², gồm 2 tầng gồm: 01 phòng đọc có diện tích khoảng 300 m², chứa được khoảng 400 chỗ ngồi, hơn 12.000 đầu sách, 22.000 bản sách, 01 thư viện điện tử và 30 máy tính phục vụ tra cứu. Thư viện thường mở cửa vào ban ngày.

2.2.2.2. Trung tâm Đào tạo-bồi dưỡng Năng khiếu Nghệ thuật & Tin học-Ngoại ngữ và hệ thống cơ sở vật chất phục vụ học tập, giải trí

Đây là một trong ba trung tâm chính của Nhà trường. Cơ sở vật chất của Trung tâm này gồm:

- 01 phòng âm nhạc và 01 phòng mỹ thuật với diện tích khoảng 1000 m² có thể chứa được khoảng 300-500 sinh viên có nhu cầu học tập hoặc tổ chức các buổi trình diễn nghệ thuật. Các phòng đều được trang bị các loại nhạc cụ, dụng cụ biểu diễn, giá vẽ tranh, các loại giấy, mực vẽ,... Hàng ngày, các phòng này phục vụ nhu cầu học tập của đông đảo sinh viên trong và ngoài giờ lên lớp.

- 01 phòng tin học - ngoại ngữ rộng khoảng 1000m² với sức chứa khoảng 300 sinh viên. Phòng được trang bị 50 máy tính có kết nối Internet và mỗi máy tính đều được trang bị tai nghe để đáp ứng nhu cầu học tập môn tin học và nghiên cứu học môn ngoại ngữ của sinh viên.

2.2.3. Xây dựng các mối quan hệ văn hóa

- Về mối quan hệ giữa các thành viên trong Nhà trường đều khá tốt, tỷ lệ đánh giá chưa tốt và không tốt chiếm một tỷ lệ nhỏ. Nhà trường và Đoàn Thanh niên luôn kịp thời, chủ động ban hành và tổ chức các

hoạt động văn hóa để chào mừng các ngày lễ lớn trong năm cũng như gắn kết thêm tình đoàn kết giữa các thành viên trong Nhà trường

- Nhà trường luôn yêu cầu và chỉ đạo giáo viên phải chủ động xây dựng mối quan hệ văn hóa với đồng nghiệp và với sinh viên.

- Về bầu không khí tâm lý, đạo đức trong tập thể Nhà trường, có 77,04% giáo viên và sinh viên đánh giá tốt; tuy nhiên có 12,45% đánh giá bình thường; 7,78% chưa tốt và 2,72% đánh giá chưa tốt.

2.2.3.1. Quan hệ giữa thầy và trò

Trong các Trường cao đẳng và văn hóa nghệ thuật, thầy cô không chỉ là người dạy mà còn là những người truyền kinh nghiệm quý báu cho môi trường thực tế của sinh viên. Có nhiều thầy, cô lớn tuổi, có học vị tiến sĩ, giáo sư, nghệ sĩ ưu tú, nghệ sĩ nhân dân nhưng cũng có nhiều thầy, cô chỉ ngang tuổi với sinh viên. Mối quan hệ thầy trò do đó sẽ rất khác biệt, sẽ có những khoảng cách nhất định nhưng cũng sẽ gần gũi như bạn bè.

2.2.3.2. Quan hệ giữa trò và trò

Quan hệ sinh viên với sinh viên là một trong những mối quan hệ đặc trưng trong Nhà trường. Quan hệ này được nảy sinh và gắn bó khi các em cùng học trên một giảng đường, cùng tham gia một hoạt động tập thể của lớp, của khoa, của trường. Sinh viên hoạt động trong một tổ chức chính trị, xã hội là Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh.

2.2.3.3. Quan hệ giữa thầy và thầy

Quan sát PL 3, tr 132. trên cũng cho thấy mối quan hệ giữa giáo viên với giáo viên được đánh giá khá cao. Có 69,26% đánh giá tốt; 9,73% đánh giá bình thường; tuy nhiên có tới 16,73% đánh giá chưa tốt và chỉ có 4,28% đánh giá là không tốt. Nhìn chung, tỷ lệ trả lời này là khá tốt và tích cực.

Tác giả đã khảo sát thêm với ý kiến của giảng viên trong trường. Khi được hỏi về câu hỏi: “Xin Ông/Bà cho biết quan hệ giữa thầy - thầy là quan hệ như thế nào”, kết quả thu được như sau:

Bảng 2.1. Tổng hợp kết quả đánh giá về mức độ mối quan hệ giữa các giáo viên trong Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An

STT	Mối quan hệ	Kết quả trả lời	
		N=110	Tỷ lệ (%)
1	Quan hệ thiếu tinh thần dân chủ, cởi mở	8	7,27
2	Quan hệ mang tính chất độc đoán	7	6,36
3	Sự đố kỵ, ghen ghét giữa các đồng nghiệp, gây mất đoàn kết nội bộ	3	2,73
4	Các giảng viên đoàn kết, chia sẻ, sẵn lòng giúp đỡ lẫn nhau	91	82,73

2.2.4. Xây dựng nếp sống văn hóa

Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An có hơn 85% số lượng sinh viên sống trong ký túc xá nên việc xây dựng đời sống văn hóa tại ký túc xá là một việc làm rất quan trọng và luôn nhận được sự quan tâm hàng đầu. Ký túc xá là một xã hội thu nhỏ của sinh viên nên đều có thể xảy ra mọi điều như ngoài xã hội. Do đó, để hạn chế những ảnh hưởng xấu của xã hội đối với ký túc xá, Ban Giám hiệu Nhà trường đã nghiên cứu và ban hành các văn bản, quy định, quy chế học tập, sinh hoạt cho sinh viên sống trong ký túc xá với mong muốn xây dựng một môi trường sống trong Nhà trường văn minh và an toàn nhất.

Nếp sống văn hóa còn được thể hiện ở các hoạt động học tập và hoạt động tập thể như sau:

Về hoạt động học tập: Các phong trào thi đua như “Thi đua học tập vì ngày mai lập nghiệp”, “Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”

Hoạt động giao tiếp ứng xử: Các quy tắc ứng xử văn hóa của sinh viên và các quy định về chuẩn mực ứng xử được Nhà trường quy định rõ như không làm những việc xấu gây ảnh hưởng đến bản thân và gia đình; luôn giữ lòng tự trọng, trung thực, khiêm tốn, sống có lý tưởng, hòa đồng, đoàn kết với bạn bè, kính thầy mến bạn.

Hoạt động tập thể: Hoạt động tập thể của trường khá đa dạng do trường là một ngôi trường nghệ thuật. Dưới sự lãnh đạo của Ban Giám hiệu, Đoàn Thanh niên kết hợp với Phòng Công tác sinh viên các hoạt động giao lưu, biểu diễn giữa sinh viên trong Nhà trường và giữa sinh viên trường với sinh viên các trường khác thường xuyên được tổ chức và nhận được sự tham gia, đóng góp của đông đảo sinh viên.

2.2.5. Tổ chức các phong trào văn hóa

Các phong trào văn hoá tại trường trong những năm qua diễn ra rất sôi nổi với nhiều hoạt động như “Tiếng hát sinh viên”, sáng tác nghệ thuật như tác phẩm văn học, tác phẩm Mỹ thuật, tác phẩm Múa, tác phẩm âm nhạc và các chương trình giao lưu văn nghệ. Bằng việc tổ chức các cuộc thi này, ngoài việc tạo ra một sân chơi bổ ích, đoàn kết cho sinh viên, Nhà trường còn có thể lựa chọn ra các sinh viên có năng khiếu đi tham dự các cuộc thi trong phạm vi do tỉnh Nghệ An tổ chức và các cuộc thi mang tầm cỡ quốc gia và quốc tế.

2.2.6. Xây dựng cảnh quan văn hóa và bảo vệ môi trường sinh thái

Cảnh quan văn hóa và bảo vệ môi trường sinh thái cũng là một trong các nội dung quan trọng của công tác xây dựng môi trường văn hóa tại Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An.

2.2.7. Thanh tra, kiểm tra và thi đua khen thưởng

Để thực hiện kiểm tra, thi đua khen thưởng và thanh tra, Nhà trường cùng với lãnh đạo các phòng, ban chức năng tổ chức các buổi kiểm tra đột xuất tại các giảng đường, các khu ký túc nhằm phát hiện kịp thời các hành động sai trái, chưa tuân thủ theo quy định của Nhà trường và kịp thời nhắc nhở cán bộ, giảng viên và sinh viên.

Công tác thi đua khen thưởng cũng được Nhà trường thực hiện đầy đủ và nghiêm túc đối với các sinh viên và giảng viên. Hàng năm, cuối các năm học, dựa trên các tiêu chí về ý thức học tập, rèn luyện và kết quả học tập, Nhà trường sẽ tiến hành trao giấy khen và một phần thưởng bằng vật chất cho các sinh viên có thành tích học tập xuất sắc.

2.3. Đánh giá chung

2.3.1. Những thành tựu đạt được và nguyên nhân

- *Xây dựng môi trường văn hóa giáo dục đào tạo hiệu quả ngày càng cao:*

- Hệ thống thiết chế cơ sở vật chất văn hóa được củng cố, phát triển:

- Các hoạt động văn hóa ổn định, nề nếp, phát huy hiệu quả
- Cảnh quan văn hóa được xây dựng cơ bản đồng bộ
- Công tác thanh tra, kiểm tra và thi đua khen thưởng

2.3.2. Những hạn chế, yếu kém và nguyên nhân

- Nhận thức của cán bộ, giảng viên, học viên, sinh viên về môi trường văn hóa còn nhiều hạn chế ảnh hưởng đến tính tích cực tự giác

- Mối quan hệ của sinh viên - giảng viên chưa thực sự đúng mực và trong sáng.

- Các phong trào, hoạt động văn nghệ chưa thu hút được đông đảo sinh viên.

- Thanh tra, kiểm tra, thi đua khen thưởng

Tiểu kết

Nhìn chung, chương 2 về cơ bản đã giải quyết được câu hỏi thứ hai trong phần mở đầu về thực trạng công tác xây dựng môi trường văn hóa trong Nhà trường của Trường Cao Đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An. Chương 2 tác giả đã nêu rõ chức năng và vai trò của các chủ thể trong xây dựng đời sống văn hóa của Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An; thực trạng xây dựng môi trường văn hóa của Nhà trường; các vấn đề gây ảnh hưởng xấu đến môi trường học tập và rèn luyện của cán bộ, giảng viên và sinh viên.

Chương 3

GIẢI PHÁP ĐẨY MẠNH XÂY DỰNG MÔI TRƯỜNG VĂN HÓA Ở TRƯỜNG CAO ĐẲNG VĂN HÓA NGHỆ THUẬT NGHỆ AN

3.1. Những nhân tố tác động xây dựng môi trường văn hóa

3.1.1. Những nhân tố tác động tích cực

- Quan điểm, chính sách của Đảng và Nhà nước
- Phong trào học tập, tình nguyện, nhân đạo
- Sự phát triển nhanh chóng và hiện đại của xã hội

3.1.2. Những nhân tố tác động tiêu cực

- Cơ sở vật chất của nhà trường chưa đáp ứng được nhu cầu thực tế của sinh viên

- Ảnh hưởng mặt trái của nền kinh tế thị trường
- Tác động của Internet, phương tiện truyền thông mới

3.2. Định hướng hoàn thiện công tác xây dựng môi trường văn hóa

Bộ Giáo dục & Đào tạo đề nghị các sở Giáo dục & Đào tạo, các trường Đại học, cao đẳng, trung cấp chuyên nghiệp định hướng hoàn thiện công tác xây dựng môi trường văn hóa trong thời gian tới như sau:

Đẩy mạnh công tác tuyên truyền và thực hiện tích cực Nghị quyết 29 về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo.

Chủ động xây dựng kế hoạch hoạt động, ưu tiên bố trí kinh phí, cơ sở vật chất... triển khai các hoạt động văn hóa, văn nghệ cho phù hợp tình hình chính trị, văn hóa, xã hội của mỗi địa phương, đơn vị;

3.3. Một số giải pháp

3.3.1. Nâng cao nhận thức của cán bộ, giảng viên, học viên, sinh viên

Nâng cao nhận thức của các cấp lãnh đạo trong Nhà trường về vị trí, ý nghĩa của việc xây dựng môi trường văn hóa trong Nhà trường. Cần có sự quan tâm, chỉ đạo của cấp ủy đảng, Ban Giám hiệu, Ban Chấp hành Công đoàn Đoàn Thanh niên, Hội Học sinh-Sinh viên đối với hoạt động văn hóa, giáo dục chính trị, thẩm mỹ, thể chất.

3.3.2. Tăng cường nguồn lực văn hóa gắn với mục tiêu giáo dục và đào tạo

3.3.2.1. Về xây dựng cơ sở vật chất

Nhà trường nên bổ sung thêm một số tài liệu, giáo trình phù hợp với xu thế đổi mới trong phương pháp dạy.

Nâng cấp bản tin khoa học trở thành tạp chí khoa học giáo dục văn hóa, văn nghệ

Nhà trường cũng nên chú trọng sửa chữa và nâng cấp khu kí túc xá, trang bị đầy đủ điều hòa, quạt, bình nóng lạnh, ti vi...

Nhà trường nên sửa lại và đầu tư thêm các trang thiết bị như đàn, sáo, nhị, khung tranh vẽ, máy tính,...

3.3.2.2. Về phát huy nhân tố con người

Để xây dựng được môi trường văn hóa trong Nhà trường, cần được sự tham gia của toàn bộ cán bộ, giảng viên, công nhân viên và tất cả sinh viên cùng chung tay xây dựng, bởi mỗi cá nhân là những nhân tố trực tiếp ảnh hưởng đến môi trường văn hóa.

3.3.2.3. Đầu tư nguồn kinh phí ngân sách cho các hoạt động văn hóa

- Nguồn chi thường xuyên sự nghiệp giáo dục, đào tạo và dạy nghề hàng năm theo phân cấp ngân sách nhà nước.

- Nguồn thu của các cơ sở giáo dục, đào tạo và dạy nghề. Nguồn này chủ yếu từ học phí của sinh viên, học viên.

- Kinh phí huy động từ nguồn xã hội hóa và các nguồn kinh phí hợp pháp khác.

3.3.3. Xây dựng các quan hệ văn hóa và nếp sống văn hóa

Nhà trường cần tổ chức các hội thảo về xây dựng đời sống văn hóa để giảng viên và sinh viên có cơ hội trao đổi lẫn nhau về nếp sống văn hóa, môi trường văn hóa và các hành vi văn hóa.

Nhà trường nên đẩy mạnh triển khai các phong trào học tập theo nhóm, thi đua học tập giữa các lớp để tạo nên hứng thú và động lực học tập cho sinh viên.

Nhà trường và Phòng Công tác sinh viên nên khuyến khích và tạo say mê, tích cực trong học tập cho các sinh viên bằng cách thường xuyên tổ chức các chương trình tuyên dương các sinh viên có thành tích xuất sắc trong học tập.

Nhà trường cần thường xuyên tổ chức các hoạt động sơ kết, đánh giá tình hình hoạt động để rút kinh nghiệm cho các lần tổ chức sau, góp phần mang lại hiệu quả tốt trong công tác xây dựng nếp sống văn hóa như tuyên dương và tiếp tục phát huy các mặt làm được và rút kinh nghiệm các mặt chưa làm tốt để đảm bảo các lần tổ chức sau được tốt hơn.

3.3.4. Tổ chức và nâng cao chất lượng các phong trào văn hóa

Việc tổ chức các hoạt động văn hóa một cách thường xuyên sẽ giúp cho sinh viên gắn kết lại với nhau hơn, phát huy được năng khiếu và rèn luyện sức khỏe. Do đó, Nhà trường nên tổ chức và đầu tư nhiều hơn vào các trang thiết bị phục vụ việc rèn luyện, nghiên cứu khoa học và sửa chữa, thay thế các cơ sở vật chất đã hỏng, xuống cấp.

3.3.5. Phát huy vai trò của thiết chế văn hóa

Tùy theo mức độ khác nhau, thiết chế văn hóa trong Nhà trường từ xưa đến nay đều được coi là điều kiện quan trọng tạo ra môi trường học đường lành mạnh, có tác dụng tốt giúp sinh viên học tập, rèn luyện và tham gia các hoạt động tập thể.

3.3.6. Xây dựng cảnh quan văn hóa và bảo vệ môi trường sinh thái

Xây dựng cảnh quan văn hóa tạo môi trường xanh, sạch, đẹp là mối quan tâm trong các trường học, cộng đồng và xã hội. Làm tốt công tác xây dựng cảnh quan văn hóa giúp nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện, tạo môi trường học tập an toàn, thân thiện, sẽ giúp sinh viên cảm thấy mỗi ngày đến trường là một ngày vui và việc học tập của sinh viên, việc dạy học của thầy, cô giáo sẽ hiệu quả hơn, góp phần bảo vệ môi trường. Một số hoạt động giúp xây dựng môi trường văn hóa và bảo vệ môi trường sinh thái gồm:

3.3.7. *Đẩy mạnh thanh tra, kiểm tra, thi đua khen thưởng*

Việc kiểm tra, giám sát là một nội dung quan trọng trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo xây dựng môi trường văn hóa nên cần được Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An chú ý, đảm bảo tiếp tục duy trì và đẩy mạnh. Nếu không được kiểm tra, một tổ chức không thể đạt được kết quả cao. Hiểu rõ nội dung này, Đảng ủy, Ban Giám hiệu Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An cần thường xuyên thực hiện thanh tra, kiểm tra, giám sát hoạt động xây dựng môi trường văn hóa theo đúng kế hoạch, chương trình đề ra, hướng trọng tâm vào thực hiện nhiệm vụ chính trị giáo dục đạo đức, tác phong, lối sống văn hóa trong cán bộ, giảng viên theo các nghị quyết, chỉ thị của Đảng và Nhà nước.

Tiểu kết

Chương 3, dựa trên cơ sở lý luận và thực tiễn, nêu ra các nhân tố tác động tích cực và tiêu cực đến công tác xây dựng môi trường văn hóa trong Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An. Chương 3 cũng đề xuất một số giải pháp đẩy mạnh xây dựng môi trường văn hóa trong Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An như hoàn thiện các văn bản quản lý; nâng cao nhận thức của cán bộ, giảng viên, học viên, sinh viên; tăng cường nguồn lực văn hóa gắn với mục tiêu giáo dục và đào tạo; xây dựng các quan hệ văn hóa và nếp sống văn hóa; tổ chức và nâng cao chất lượng các hoạt động văn hóa; phát huy vai trò của thiết chế văn hóa; xây dựng cảnh quan văn hóa và bảo vệ môi trường sinh thái và đẩy mạnh thanh tra, kiểm tra, thi đua, khen thưởng.

KẾT LUẬN

Trên cơ sở nghiên cứu các vấn đề lý luận và khảo sát công tác xây dựng môi trường văn hóa tại Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An trong những năm qua, luận văn đã giải quyết triệt để các nhiệm vụ nghiên cứu nêu ra ở phần mở đầu. Đó là làm rõ một số vấn đề lý luận, thực tiễn về xây dựng MTVH và tổng quan về Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An hiện nay; khảo sát, đánh giá thực trạng xây dựng MTVH ở Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An; đồng thời đánh giá ưu điểm, hạn chế, rút ra nguyên nhân; và đề xuất một số giải pháp nâng cao chất lượng, hiệu quả xây dựng MTVH ở Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An hiện nay.

Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An là một cơ sở đào tạo đặc thù, đào tạo giáo viên âm nhạc, mỹ thuật, tiếng Anh và tin học cho các cấp nên đa phần sinh viên có tuổi đời còn khá trẻ, chỉ từ 18-25 và có tới hơn 85% số lượng sinh viên vẫn đang chọn sống nội trú trong khu kí túc xá của trường. Do đó, ngoài việc học tập thì việc xây dựng môi trường văn hóa trong sinh viên của Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An là một việc làm hết sức cần thiết trong tình hình xã hội hiện nay, góp phần vào việc định hình nhân cách, đạo đức, lối sống chuẩn mực của sinh viên. Do đó, để đánh giá toàn diện công tác xây dựng môi trường văn hóa của trường, trên cơ sở tiếp thu kết quả nghiên cứu của các nghiên cứu trước đó, tác giả đã hệ thống hóa và làm rõ cơ sở lý luận liên quan đến công tác xây dựng môi trường văn hóa và những nội dung cơ bản của việc xây dựng môi trường văn hóa. Luận văn cũng tập trung giới thiệu khái quát quá trình xây dựng và trưởng thành của Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An, đồng thời chỉ rõ những đặc điểm, khác biệt của sinh viên Nhà trường đối với các trường cao đẳng và đại học văn hóa khác.

Qua việc phân tích thực trạng công tác xây dựng môi trường văn hóa trong Nhà trường trong thời gian qua, nhìn chung, công tác xây dựng môi trường văn hóa tại Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An đã đạt được một số thành tựu nhất định như: việc xây dựng môi trường văn hóa giáo dục đào tạo ngày càng có hiệu quả cao; hệ thống thiết chế cơ sở vật chất được củng cố, hoàn thiện và phát triển; các hoạt động văn hóa ngày càng ổn định, nề nếp và phát huy hiệu quả; cảnh quan văn hóa

được xây dựng cơ bản đồng bộ. Tuy nhiên, công tác xây dựng môi trường văn hóa của Nhà trường vẫn tồn tại khá nhiều hạn chế như nhận thức của cán bộ, giảng viên, học viên, sinh viên về môi trường còn hạn chế; mối quan hệ giữa giảng viên và sinh viên chưa thực sự trong sáng và đúng mực; các phong trào văn hóa, văn nghệ chưa thu hút được đông đảo sự tham gia của sinh viên. Do đó, luận văn đã đưa ra một số giải pháp góp phần nâng cao hiệu quả công tác xây dựng môi trường văn hóa trong Nhà trường. Đó là nâng cao nhận thức của cán bộ, giảng viên, học viên, sinh viên; Tăng cường nguồn lực văn hóa gắn với mục tiêu giáo dục và đào tạo; Xây dựng các quan hệ văn hóa và nếp sống văn hóa; Tổ chức và nâng cao chất lượng các hoạt động văn hóa; Phát huy vai trò của thiết chế văn hóa; Xây dựng cảnh quan văn hóa và bảo vệ môi trường sinh thái, đầu tư kinh phí cho hoạt động văn hóa và Đẩy mạnh thanh tra, kiểm tra, thi đua, khen thưởng. Với những biện pháp này, hi vọng trong thời gian tới, Nhà trường có thể vận dụng để có thể trở thành một trong những trường cao đẳng đào tạo giáo viên các bộ môn văn hóa hàng đầu của tỉnh và là một ngôi trường có môi trường văn hóa lành mạnh, nơi thu hút và đào tạo tài năng văn hóa.